

Obenaus Tamás: Hárman az úton

A Néprajzi Múzeum sok érdekességet kínálhat mindenkinek – még akkor is, ha sérültséggel él, például látássérült. Ezt így gondolta a Vakok és Gyengénlátók Hermina Egyesületének Nostalgia Klubja is, majd megszervezte és meg is hirdette a programot 2023 júniusában.

Marikával gondoltunk is rajta, hogy részt veszünk az újonnan megépített épület első meglátogatásán. Párom viszont túllépett az alapötleten:

-Lena, volna kedved eljönni a Néprajzi Múzeumba?

A megszólított Lena nem más, mint a 7 éves kis unoka, aki eddig többnyire autóval volt ide-oda furikázgatva és busszal is csak kis távra.

-Igen! – hangzott a kis lelkes válasz, bár még ő sem tudta, mire vállalkozott – hát még mi!

Előző nap egy kis szófogadási próbaként elmentünk vele a szomszédos kerületbe busszal Marika ismerőséhez ebédelni. A próbavizsgán sikeresen át is ment,, csak a figyelmetlenséggel volt egy kis probléma, de mit is akarunk egy hét évestől? Minden nem mehet elsőre flottul. Aztán eljött a nagy nap! Indulás előtt végig beszéltük vele a szabályokat.

-Lena, három járművet fogunk használni. Az első a villamos, amit már édesanyáddal ki is próbáltál, csak egy másik járaton. A metró és a földalatti ugyanaz, csak egy kissé nagyobb tömeget szállítanak és gyorsabbaknak is kell lenni a ki- és beszállásnál. Ezek sokkal gyorsabbak és a vágányok között nagyfeszültségű áram fut, ami eléggé

veszélyes. A peron szélén a biztonsági sávot csak akkor közelítsük meg,
amikor a szerelvény már megérkezett és lassít, hogy
megálljon. Megértetted?

-Igen.

Egyelőre ennyit éreztünk a legfontosabb felkészítésnek, s nekivágtunk
a kalandnak. Az 50-es villamosig már beálltunk a libasorba: elől Lena, mint látó,
mögötte Marika, mint aliglátó és párom vállát fogva én, mint vak. Szépen, annak rendje és módja
szerint felszálltunk a beérkező villamosra – sajnos, régi, lépcsős jármű volt – és az első adandó
négyes ülésre helyet is foglaltunk. A közel negyedórás villamosút el is telt, minden esemény nélkül. A
Határ útnál már volt eg kis cselekmény, a már rég óta tartó felújítás miatt kénytelenek voltunk
kikerülni az alagút lejárátát, azaz nem tudtunk a közvetlen lejáraton lemenni.

-Lena, balra lesz egy zebra, ahol majd menjünk át a zöldön, és ott
keressük meg az aluljáró lejárátát!

Ez a két feladat is eléggé egyszerűnek tűnt neki, csak amikor már a
metró területére beléptünk és a két felé menő irány szétvált, egy
kissé megnehezedett a számára, hogy melyik irányba vezessen minket. Ebben pedig mi segítettünk
neki. A metró peronján már más volt a helyzet. Mivel a Deák téren a szerelvény vége kell, ezért ott is
eléggé hamar megálltunk.

-Lena, látod ott, ezt a sávot? Ez a vakvezető sáv. Csak eddig menjünk
előre, mert ez ad egy kis biztonságot! Majd ha bejön a metró, akkor
közelebb megyünk, de addig itt maradunk egy kissé távolabb.

-Jaja, és ez nektek miért kell?

-Mert ha ennél beljebb megyünk –, válaszoltam Marika helyett –,
beeshetünk a sínek közé, ahol nagyon erős áram van.

-Áram? – ismételte.

-Az nagyon veszélyes is lehet, és ha valaki beleesik, meg is halhat tőle.

-És hogyan érzékelitek a sávot?

-Fogd meg a botomat, Lena – javasolta neki Marika – érzékelni fogod a

sávot a bottal, amikor pásztázol vele.

A kislány ki is próbálta és egy kicsit eltávolodott a sávtól, amíg engedték. De ez a játék nem sokáig tartott, mert a metró megérkezett. Beszálltunk a szinte teljesen üres utolsó kocsiba, ahol rajtunk kívül csak néhányan voltak. Lena az otthonról hozott legyezőjével legyezgette magát, amíg figyelte nagyanyja intelmeit, hogy a Ferenciek tere után fogunk majd leszállni és nagyon figyeljen. Egy idő után, feltérdelt azülésre és amint egy megállóba érkeztünk, megpróbálkozott a megálló feliratát elolvasni. Rá is szólt a hangosbemondóra, hogy ne vágjon közbe. Aztán a Ferenciek terénél mi odaállunk az ajtóhoz, hogy ne a mozgó járműben járjunk. Így tett Lena is. A Deák térnél kiszálltunk, a biztonsági sávon túl megálltunk, hogy újból létrejőjön a libasor, amikor Marika hangját hallottam:

-Lena! Hova mész?

Ugyanis a kislánynak ekkor jutott az eszébe a legyezője, amit a szerelvényen felejtett a nagy olvasás közben, és olyan gyorsan megfordult, hogy még lereagálni sem tudtuk. De volt egy olyan szerencséje, hogy az üres szerelvényben valaki észrevette és gyorsan kiadta utána. Ezek után, természetesen jött a fejmosás:

-Lena, ilyet, legközelebb ne csinálj, mi van, ha a metróba belépsz még és az ajtó gyorsan bezárul! Inkább hagyd a legyeződöt, de ne kockáztass semmit! – Titkon és kimondatlanul azért reménykedtünk benne, hogy ez az eset arra neveli: jobban figyeljen a saját holmijaira. Eddig a kocsiban bármit, bármikor otthagyhatsz, másnap is megtalálta; de a tömegközlekedés állandófigyelmet igényel.

A két metró közötti átszállás más jellegű koncentrációt igényelt mindenkitől: Lenától, hogy félre ne vezessen minket, tőlünk meg hogy

jó irányba navigáljuk a kislányt. A kisérdalattira való felszállás jó időzítést igényelt, hiszen hosszú kígyót alkottunk és igen gyorsan zárja az ajtajait, arról nem is beszélve, hogy amikor Lena már bent van és úgy gondolja, túl van a nehezen, én még kint vagyok. Természetesen, már csilingelt és szólt az „ajtók zárulnak” figyelmeztetés, amikor még csak a küszöbnél voltam.

A Hősök tere egy újabb kihívást jelentett számunkra. Mi még nem voltunk ott és pontosan nem is tudtuk, hogy merre lesz az épület, csak sejtettük, meg a címet tudtam. Így hát amikor találkoztunk valakivel a földalattiból feljövöt, megkérdeztük tőlük, hátha rendelkeznek a pontos ismerettel. Szerencsénk volt. Nem csak, hogy tudták, merre menjünk, de az eléggé széles és veszélyes Dózsa György úton való átkelésben is segítettek. Itt már a volt Felvonulás téren haladtunk egy ideig az Ajtosi Dürer sor felé. Mi a járókelőktől kérdezősködtünk, míg Lena az épületek feliratait nézegette és ennek következtében hamar meg is találtuk az épületet. Lena meglepődve felkiáltott:

-Jaj, forgóajtó! Gyorsan-gyorsan, hogy beérjünk!

Bent megkerestük az információs pultot -látó kíséretében könnyű volt. Itt egy kis meglepetésért minket: mi voltunk még csak ott az Egyesület tagjai közül és az alkalmazott nem tudja, hogy pontosan mikorra és honnan érkeznek meg a többiek. Még volt egy negyed óra előnyünk a tárlatvezetés megkezdése előtt. Aztán a tárlatvezetővel való egyeztetés során arra a megállapodásra jutottunk: minket lekísérnek és ott bevárjuk a többieket. Így is lett. Lent a tárlatvezetőtől megkérdeztük:

-El lehet engedni a kislányt, hogy szabadon kóvájogjon?

-Persze, úgys csak ebben a nagy teremben leszünk.

Így is lett. Lena szabadon kószált a vitrinek között, nézegette a

tartalmukat és időnként, amikor utána szoltunk gyorsan odafutott hozzánk, jelezve: még megvan. A másfél órás tárlatvezetést szépen viselte, nem türelmetlenkedett, nem ricsajozott. Aztán, amikor már befejeződött a tárlatvezetés, kitalálta, ő még maradna. Mivel ott volt a közelben a pedagógiai rész, ezért Marika odament vele, én meg leültem az egyik pamlagszerűségre, amelynek nem volt semmi háttámlája. Aztán egy jó háromnegyed óra múlva felkerekedtünk és elindultunk kifelé, amikor a mi csoportunkból már senki nem volt jelen. Mi meglepődtünk: a kislány nagyon könnyedén kitalált ebből a labirintusból és egyszer csak a lifttel felértünk és megtaláltuk a kijáratot. A Kijáratnál hirtelen megtorpant, majd:

-Gyorsan-gyorsan!

Ez volt a forgójátó. A Hősök terénél figyelmeztettük: most a más ik oldalra kell mennünk és ott le a földalattihoz. A Deák térnél volt egy kis kalamajka: majdnem visszaindultunk a Mexikói út felé. De ezt a kört mi még időben megakadályoztuk. A Határ útnál, amikor feljöttünk, majdnem elvitt minket a buszokhoz, mire egy arra járónak feltűnt, hogy nem annyira biztos a vezetés. De ez legyen a legnagyobb probléma! Ez volt az első komolyabb tömegközlekedése!

Két nappal később Marika hazafelé jött a városból az 50-es villamossal, amikor valaki felkínálta neki a segítségét. Szó szót követett, amikor a segítő megkérdezte tőle:

-Nem maga volt pár napja egy kislánnyal és egy férfival?

-De.

-Nagyon aranyosak voltak...